

Stanovisko

hlavnej kontrolórky Obce Košťany nad Turcom k návrhu rozpočtu na rok 2024, viacročného rozpočtu na roky 2025 – 2026.

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu Obce Košťany nad Turcom na rok 2024, viacročného rozpočtu na roky 2025 -2026.

Odborné stanovisko k návrhom vyššie uvedených rozpočtov (ďalej len „odborné stanovisko“) bolo spracované na základe predložených návrhov, ktoré boli spracované v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu Obce Košťany nad Turcom na rok 2024 a návrhu viacročného rozpočtu na roky 2025 - 2026 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z hľadiska zákonnosti, ako aj z hľadiska metodologickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu.

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, konkrétne:

- zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- § 9, ods. 1, 2 a 3, zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje príslušné ustanovenia:

- zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- nariadenia vlády č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve

- zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce (ďalej len VZN) o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady na území obce.
- zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov
- opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,

1.2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany Obce Košťany nad Turcom

Návrh rozpočtu bol v zákonom stanovenej lehote, v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zverejnený na úradnej tabuli Obce Košťany nad Turcom dňa 29.11.2023, na webovej stránke Obce Košťany nad Turcom dňa 29.11.2023, t.j. viac ako 15 dní pred jeho schválením.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026 č. MF/005055/2022-411.

Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026 je vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 14/2004, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

V zmysle článku 9 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti sú subjekty verejnej správy (ktorých súčasťou sú aj obce a mestá), za účelom dodržania dlhodobej udržateľnosti hospodárenia Slovenskej republiky, posilnenia transparentnosti a efektívnosti vynakladania verejných prostriedkov a podporenia dlhodobej konkurencieschopnosti Slovenskej republiky

s prihliadnutím na požiadavku ekonomickej a sociálnej spravodlivosti a solidarity medzi súčasnými a budúcimi generáciami, od roku 2013 povinné zostavovať rozpočet v členení:

- skutočné čerpanie rozpočtu za predchádzajúce 2 roky,
- schválený rozpočet bežného roka,
- očakávaná skutočnosť bežného roka
- a návrh rozpočtu na 3 nasledujúce roky,

pričom takto je spracovaný aj predložený návrh rozpočtu.

Návrh rozpočtu na rok 2024 a návrh viacročného rozpočtu na roky 2025 – 2026 je zostavený na základe požiadaviek a potrieb Obce Košťany nad Turcom, ZŠ Košťany nad Turcom, požiadaviek z jednotlivých komisií pri obecnom zastupiteľstve a obyvateľov obce.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2024,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2025,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) - rok 2026.

Viacročný rozpočet na roky 2024 – 2026 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok 2024 je po jeho schválení obecným zastupiteľstvom záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

Viacročný rozpočet na roky 2024 - 2026 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne členený na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len "bežný rozpočet"),
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len "kapitálový rozpočet"),
- c) finančné operácie.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2024 - 2026 sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom, k zriadeným a založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu, k rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na schválenie je predložený návrh viacročného rozpočtu obce Košťany nad Turcom na roky 2025 – 2026 a návrh rozpočtu na rok 2024 v nasledovnom vyjadrení:

ROZPOČET CELKOM:

v €

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Príjmy celkom	1 830 421	1 796 842	1 796 842
Výdavky celkom	1 830 421	1 796 842	1 796 842
Hospodárenie obce: prebytok – schodok rozpočtu	0	0	0

v členení:

A. Bežný rozpočet:

v €

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Bežné príjmy celkom	1 732 842	1 732 842	1 732 842
Bežné výdavky celkom	795 450	795 450	795 450
Hospodárenie obce: prebytok – schodok rozpočtu	+937 392	+937 392	+937 392

B. Kapitálový rozpočet:

v €

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Kapitálové príjmy celkom	0	0	0
Kapitálové výdavky celkom	33 579	0	0
Hospodárenie obce: prebytok – schodok rozpočtu	-33 579	0	0

C. Finančné operácie:

v €

Rozpočtové roky	2024	2025	2026
Príjmové finančné operácie	33 579	0	0
Výdavkové finančné operácie	19 992	19 992	19 992
Hospodárenie obce: prebytok – schodok rozpočtu	-9 992	-26 933	-26 933

D.1 ROZPOČET PRÍJMOV

Vývoj príjmovej časti rozpočtu za roky 2021-2026

v €

Pozn.: stav údajov skutočnosti naplnenia v nasledujúcich tabuľkách za rok 2023 je predpoklad

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2021	1 373 333	1 583 959 t. j. 115 %
2022	1 314 646	1 600 403 t. j. 122 %
2023	1 694 573	1 912 789
2024	1 830 421	X
2025	1 796 842	X
2026	1 796 842	X

1. BEŽNÉ PRÍJMY

1. Vývoj bežných príjmov za roky 2021-2026

v €

Rok	Rozpočet bežných príjmov	Skutočnosť naplnenia bežných príjmov
2021	1 282 833,25	1 433 747,34 t. j. 112 %
2022	1 314 646	1 420 680 t. j. 108 %
2023	1 632 573	1 655 875
2024	1 732 842	X
2025	1 732 842	X
2026	1 732 842	X

1.1. Daňové príjmy

Rok	Rozpočet daňových príjmov	Skutočnosť daňových príjmov
2021	599 842,25	632 115,68 t. j. 105 %
2022	629 378	697 423 t. j. 111 %
2023	735 496	787 514
2024	807 070	X
2025	807 070	X
2026	807 070	X

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb - podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, t. j. daňami, ktoré obec vyberie

od svojich občanov, a to najmä daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Daňové príjmy vždy tvorili a tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu samosprávy, čo sa nemení ani v roku 2024. Najväčší podiel na daňových príjmoch má výnos dane poukazovanej územnej samosprávy zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu.

1.1.1. Podielové dane - vývoj:

v €

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2021	492 575	524 802 t. j. 107 %
2022	515 000	583 239 t. j. 113 %
2023	609 336	661 194
2024	660 000	X
2025	660 000	X
2026	660 000	X

Výnos dane sa rozdeľuje podľa kritérií v zmysle nariadenia vlády o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy. Z týchto príjmov je zabezpečované financovanie originálnych kompetencií, vrátane všetkých originálnych pôsobností presunutých a presúvaných z orgánov štátnej správy.

V zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v návrhu rozpočtu Obec Košťany nad Turcom predpokladá príjem za výnos podielových daní na rok 2024 vo výške 660 000 €, s tým, že na základe dostupných informácií nepredpokladá nárast príjmu z podielových daní v porovnaní s rokom 2023. Úprava rozpočtu je ale samozrejme možná kedykoľvek v priebehu plnenia počas celého roka podľa aktuálneho vývoja. V návrhu rozpočtu na ďalšie roky 2024 a 2025 sa taktiež neuvažuje s každoročným navýšením poskytovaných finančných prostriedkov.

1.1.2. Dane z nehnuteľností

v €

Rok	Rozpočet dane z nehnuteľností	Skutočné dane z nehnuteľností
2021	59 190	60 008,97 t. j. 101 %
2022	62 070	63 190 t. j. 102 %
2023	62 770	62 770
2024	82 770	X
2025	82 770	X
2026	82 770	X

Daň z nehnuteľnosti upravuje zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov. Daň z nehnuteľností sa člení na daň z pozemkov, daň zo stavieb a daň z bytov a nebytových priestorov. Príjem z dane z nehnuteľností navrhuje Obec Košťany nad Turcom na rok 2024 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi navýšiť pri predpoklade schválenia zverejneného návrhu VZN o miestnych daniach a poplatkoch za komunálny a drobný stavebný odpad.

1.1.3 Dane za tovary a služby:

v €

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2021	48 077	47 305,24 t. j. 98%
2022	52 308	50 992 t. j. 98 %
2023	63 390	63 550
2024	64 300	X
2025	64 300	X
2026	64 300	X

Najväčšou položkou je príjem za miestny poplatok za komunálne a drobné stavebné odpady, ktorý je v roku 2024 naplánovaný vo výške 64 300 €. Vyšší príjem je reálne očakávať, a to aj vzhľadom k tomu, že navrhovaný rozpočet predpokladá schválenie vyššiu sadzbu poplatku za komunálny odpad za osobu a deň. Ďalšími položkami sú daň za psa, daň za ubytovanie a daň za užívanie verejného priestranstva.

1.2. Nedaňové príjmy (obec)

v €

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2021	87 930	82 470 t. j. 94 %
2022	86 045	117 828 t. j. 137 %
2023	131 587	141 221
2024	178 877	X
2025	178 877	X
2026	178 877	X

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z prenájmu budov, priestorov a objektov, ktoré sú plánované v zmysle uzatvorených platných nájomných zmlúv a príjmom z administratívnych a iných poplatkov a platieb, z odvodov z hazardných hier a iných podobných hier, či z poplatkov za materskú školu, za stravné v MŠ. U nedaňových príjmov sa uvažuje so zvýšením rozpočtu oproti predchádzajúcim

rokom, a to aj s ohľadom k skutočnosti plnenia tejto položky rozpočtu obce v roku 2023.

2. KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

Vývoj kapitálových príjmov za roky 2021-2026

v €

Rok	Rozpočet kapitálových príjmov	Skutočnosť kapitálových príjmov
2021	0	45 424,18
2022	0	745
2023	0	12 774
2024	0	X
2025	0	X
2026	0	X

Obec v predkladanom návrhu rozpočtu nepočíta s príjmami v kapitálovej časti rozpočtu, a to ani na nasledujúci rok, ani na roky 2025 a 2026.

3 FINANČNÉ OPERÁCIE

Návrh rozpočtu obce pre rok 2024 počíta s príjmovými finančnými operáciami vo výške 33 579 €. Jedná sa predovšetkým o použitie finančných prostriedkov obce z predchádzajúcich rokov a použitia rezervného fondu.

D. 2 ROZPOČET VÝDAVKOV

Vývoj výdavkovej časti rozpočtu Obce Košťany nad Turcom za roky 2021-2026 v €

Rok	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť čerpania výdavkov
2021	1 373 333,25	1 397 017,79 t. j. 102 %
2022	1 314 646	1 494 610 t. j. 114 %
2023	1 694 573	1 875 554
2024	1 830 421	X
2025	1 796 842	X
2026	1 796 842	X

2.1. BEŽNÉ VÝDAVKY

Vývoj bežných výdavkov spolu za roky 2021-2026**v €**

Rok	Rozpočet bežných výdavkov	Skutočnosť čerpania výdavkov
2021	1 262 841	1 260 361 t. j. 100 %
2022	1 294 654	1 427 421 t. j. 110
2023	1 664 581	1 666 637
2024	1 776 850	X
2025	1 776 850	X
2026	1 776 850	X

Výdavková časť rozpočtu je spracovaná v zmysle platnej legislatívy na jednotlivé programy, podprogramy a aktivity začlenené do podprogramov. Na základe príručky na zostavenie rozpočtu na roky 2024 až 2026 vydané MF SR je postup predkladania a schvaľovania návrhu rozpočtu obce v kompetencii obecného zastupiteľstva a nie je stanovený povinný minimálny rozsah rozpočtovej klasifikácie.

V roku 2024 sa v celkovom objeme uvažuje so zvýšením rozpočtu bežných výdavkov oproti schválenému rozpočtu roku 2023 (o 112269 €). So zvýšením rozpočtu výdavkov oproti minulým rokom sa uvažuje každoročne predovšetkým v rámci všetkých výdavkov podpoložiek ekonomickej klasifikácie 610 (mzdy, platy, sl. príjmy a ost. osobné vyrovnania) a 620 (poistné a príspevok do poisťovní), či už pri výdavkoch verejnej správy v rámci obecného úradu, výstavby, MŠ a ZŠ. Navýšenie rozpočtovaných finančných prostriedkov je tiež napríklad v rámci verejného osvetlenia.

Z toho - Platby spojené s likvidáciou kom. odpadu a drobného stav. odpadu**v €**

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2021	47 777	41 824,47 t. j. 88%
2022	52 200	48 812 t. j. 94 %
2023	63 200	63 200
2024	63 200	X
2025	63 200	X
2026	63 200	X

Obec pri ustanovení výšky miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad podľa zákona o odpadoch vychádza zo skutočných nákladov obce na nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom a zároveň výnos miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady môže obec použiť len na zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov. Pri porovnaní príjmovej časti rozpočtu obce

v oblasti bežných príjmov za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a výdavkov obce za platby spojené s likvidáciou komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu je vidieť, že príjem obce z poplatkov za komunálne a drobné stavebné odpady po navýšení poplatku v rámci zverejneného návrhu Všeobecne záväzného nariadenia bude postačovať na krytie výdavkov spojených so zberom a likvidáciou odpadov. Obec tak nie je nútená dopĺňať rozpočet odpadového hospodárstva z vlastného rozpočtu, a teda nad rámec príjmov, ktoré má.

2.2. KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY

Vývoj kapitálových výdavkov za roky 2021-2026

v €

Rok	Rozpočet výdavkov	Skutočnosť čerpania výdavkov
2021	90 500	116 665,22 t. j. 129 %
2022	0	47 197
2023	10 000	188 925
2024	33 579	X
2025	0	X
2026	0	X

Kapitálové výdavky obec pre rok 2024 rozpočtuje vo výške 33 579 €. Jedná sa o predpokladané výdavky na investičné akcie v rámci rozvoja obce a táto suma je zahrnutá do položky rekreačné a športové služby. Čo sa týka kapitálových výdavkov pre roky 2025 a 2026, aj keď sú tieto roky pre obec plánované nezáväzná a len orientačné, obec v súčasnosti neplánuje v týchto použiť finančné prostriedky na investičné akcie.

2.3. FINANČNÉ OPERÁCIE

Vývoj výdavkov na finančné operácie za roky 2021-2026

v €

Rok	Rozpočet výdavkov	Skutočnosť čerpania výdavkov
2021	19 992	19 992 t. j. 100 %
2022	19 992	19 992 t. j. 100 %
2023	19 992	19 992
2024	19 992	X
2025	19 992	X
2026	19 992	X

Vo výdavkovej časti finančných operácií na rok 2023 je rozpočtované splácanie tuzemskej istiny

z bankového úveru) z roku 2019 na výstavbu budovy materskej školy.

ZÁVER

Návrh rozpočtu Obce Košťany nad Turcom na rok 2024 a návrh viacročného rozpočtu na roky 2025 – 2026 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený dňa 29.11.2023, spôsobom obvyklým (úradná tabuľa, webové sídlo obce) v zákonom stanovenej lehote, t.j. viac ako 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov.

na základe uvedených skutočností

odporúčam

**Obecnému zastupiteľstvu v Košťanoch nad Turcom predložený návrh rozpočtu
na rok 2024**

schváliť

a

návrh viacročného rozpočtu Obce Košťany nad Turcom na roky 2025 – 2026

zobrať na vedomie.

Sučany, 8.12.2023

Mgr. Lenka Žuchová

hlavná kontrolórka obce Košťany nad Turcom